

SR/

Utenriksdepartementet

Russiske militærøvelser i nordområdene

Fiskebåt er interesseorganisasjon for den havgående fiskeflåten i Norge. Gjennom de mange fiskeriattalene som Norge er part i legges det til rette for at den norske fiskeflåten kan utøve fiske i store deler av Nordøst-Atlanteren, både i og utenfor norsk jurisdiksjon. De viktigste områdene for den norske flåten er imidlertid norsk økonomisk sone og fiskevernsonen rundt Svalbard.

Det er en stadig tilbakevendende utfordring at russiske forsvarsstyrker gjennomfører militærøvelser i områder av Norskehavet og Barentshavet hvor det foregår fiskeriaktivitet. Ved øvelsene opprettes det fareområder som båndlegger svært store områder, og øvelsene varsles i kort tid før de skal gjennomføres.

Fiskebåt erfarer at russiske militærøvelser har økt både i omfang og intensitet de siste årene. Vi blir stadig oftere kontaktet av norske fartøy som på kort varsel har måttet avbryte fisket og forlate fiskeririke områder. I august i år ble det gjennomført skyteøvelser som båndla et stort område i Smutthullet som berørte flere norske og utenlandske reketrålere. I september ble det gjennomført øvelser med fareområder både i russisk økonomisk sone, norsk økonomiske sone og i fiskevernsonen som berørte mange fartøy, og det pågår i skrivende stund øvelser i russisk økonomisk sone.

Det er særlig utfordrende å forholde seg til øvelsene i russisk økonomisk sone. Når norske fartøy skal fiske i russisk økonomisk sone må de seile betydelige avstander, og følge omfattende prosedyrer for inn- og utseiling av sonen. Fartøyene risikerer dermed å tape flere fiskedøgn dersom fisket må avbrytes på grunn av militærøvelser med påfølgende tilleggskostnader. Videre har vi mottatt informasjon om at tidspunktet for fareområder i russisk sone endres på kort varsel, og fartøy skal ha fått beskjed om at de må holde seg lengre unna øvelsesområdene enn det som følger av faremeldingene.

Planlegging og gjennomføring av russiske militærøvelser ligger uten norske myndigheters kontroll, og vi er selvsagt innforstått med at handlingsrommet for påvirkning er svært begrenset. Samtidig er det i begge lands interesser å sikre at militærøvelsene i nordområdene kan gjennomføres i best mulig sameksistens med næringsinteressene. Fiskebåt mener uansett at den praksisen som nå har utviklet seg er fullstendig uakseptabel, og skader norske interesser.

Fiskebåt er ikke kjent med om disse problemstillingene allerede har blitt tatt opp med russiske myndigheter, men ber uansett om at Utenriksdepartementet vurderer å gjøre dette. Aktuelle tiltak kan etter vårt syn være følgende:

- Ved planlegging av øvelser bør det tas hensyn til fiskeriinteressene i områdene hvor øvelsen skal foregå. Det må være en målsetning å legge øvelsene til tidsperioder og områder med minst mulig fiskeriaktivitet.
- Fareområdene som opprettes dekker i mange tilfeller svært store havområder. Det bør være en målsetning å begrense områdenes utstrekning.
- Planlagte øvelser må varsles med lengre frister enn det som gjøres i dag, slik at varslene kan inngå i rederienes driftsplanlegging.

Avslutningsvis stiller vi spørsmål ved om russiske myndigheter har folkerettslig adgang til å opprette fareområder i havområder under norsk jurisdiksjon, og om eventuelle krav til varsling av slike øvelser etterleves av partene. Og i forlengelsen av dette, hvordan norske fiskefartøy bør forholde seg til russiske fareområder i norsk økonomisk sone og fiskevernsonen ved Svalbard.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Sturla Roald

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Kopi:

Nærings- og fiskeridepartementet